

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2018)0382

Prispevek EU k zavezujočemu instrumentu OZN o nadnacionalnih družbah v zvezi s človekovimi pravicami

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. oktobra 2018 o prispevku EU k zavezujočemu instrumentu OZN o nadnacionalnih družbah in drugih podjetjih z nadnacionalnimi značilnostmi v zvezi s človekovimi pravicami (2018/2763(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 3, 21 in 23 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2016 o izvajanju priporočil Parlamenta iz leta 2010 o socialnih in okoljskih standardih, človekovih pravicah in družbeni odgovornosti gospodarskih družb¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. maja 2018 o letnem poročilu o izvajanju skupne trgovinske politike²,
- ob upoštevanju členov 207 in 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju strateškega okvira EU za človekove pravice in demokracijo, ki ga je Svet za zunanje zadeve sprejel 25. junija 2012, ter akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019, ki ga je Svet sprejel 20. julija 2015,
- ob upoštevanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ki jih je Svet OZN za človekove pravice potrdil v svoji resoluciji št.17/4 z dne 16. junija 2011,
- ob upoštevanju strategije Komisije „trgovina za vse“,
- ob upoštevanju sektorskih smernic Komisije o izvajanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah³,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 14. julija 2015 o stanju pri izvajanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah (SWD(2015)0144),

¹ UL C 101, 16.3.2018, str. 19.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0230.

³ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications/european-commission-sector-guides-implementing-un-guiding-principles-business-and-hum-0_en

- ob upoštevanju mnenja Agencije Evropske unije za temeljne pravice o izboljšanju dostopa do mehanizmov za varstvo pravic na področju podjetništva in človekovih pravic na ravni EU¹,
- ob upoštevanju resolucije Sveta OZN za človekove pravice št. 26/9 z dne 26. junija 2014, v kateri je sklenil ustanoviti odprto medvladno delovno skupino za nadnacionalne družbe in druga podjetja v zvezi s človekovimi pravicami, ki naj bi pripravila mednarodni pravno zavezujoč instrument, s katerim naj bi po mednarodnem pravu človekovih pravic urejali dejavnosti nadnacionalnih družb in drugih podjetij,
- ob upoštevanju splošne pripombe št. 24 odbora OZN za ekonomske, socialne in kulturne pravice o obveznostih držav na področju podjetništva, ki izhajajo iz Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (E/C.12/GC/24),
- ob upoštevanju maastrichtskih načel o ekstrateritorialnih obveznostih držav na področju ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic²,
- ob upoštevanju pobude Združenih narodov za globalni dogovor³,
- ob upoštevanju smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za večnacionalna podjetja,
- ob upoštevanju tristranske deklaracije Mednarodne organizacije dela o načelih za mednarodna podjetja in socialno politiko, ki je bila revidirana leta 2017,
- ob upoštevanju smernic OECD o potrebni skrbnosti za sektor oblačil in obutve,
- ob upoštevanju pobude o otrokovih pravicah in načelih poslovanja, ki jo je pripravil UNICEF,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o podjetništvu in človekovih pravicah z dne 20. junija 2016,
- ob upoštevanju usmerjevalnega standarda ISO 26000 o družbeni odgovornosti,
- ob upoštevanju smernic OECD o potrebni skrbnosti za odgovorno ravnanje podjetij,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah⁴,
- ob upoštevanju Direktive 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin⁵,

¹ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2017-opinion-01-2017-business-human-rights_en.pdf

² http://www.etoconsortium.org/nc/en/main-navigation/library/maastricht-principles/?tx_drblob_pi1%5BdownloadUId%5D=23

³ <https://www.unglobalcompact.org/>

⁴ UL L 351, 20.12.2012, str. 1.

⁵ UL L 330, 15.11.2014, str. 1.

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o določitvi obveznosti za potrebno skrbnost v oskrbovalni verigi za uvoznike v Uniji, ki uvažajo kositer, tantal in volfram, njihove rude ter zlato, ki izvirajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem¹,
- ob upoštevanju priporočila Sveta Evrope državam članicam o človekovih pravicah in podjetništvu, ki je bilo sprejeto 2. marca 2016,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2018 o enakosti spolov v trgovinskih sporazumih EU²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2017 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2016 in politiki Evropske unije na tem področju³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. novembra 2017 o strategiji EU-Afrika: spodbujanje razvoja⁴
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. aprila 2017 o vodilni pobudi EU za sektor oblačil⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2017 o reviziji Evropskega soglasja o razvoju⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2017 o vplivu mednarodne trgovine in trgovinskih politik EU na globalne vrednostne verige⁷,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2010 o družbeni odgovornosti gospodarskih družb v mednarodnih trgovinskih sporazumih⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. decembra 2016 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju za leto 2015¹⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2016 o povečanju učinkovitosti razvojnega sodelovanja¹¹,

¹ UL L 130, 19.5.2017, str. 1.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0066.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0494.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0448.

⁵ UL C 298, 23.8.2018, str. 100.

⁶ UL C 252, 18.7.2018, str. 62.

⁷ UL C 337, 20.9.2018, str. 33.

⁸ UL L 295, 12.11.2010, str. 23.

⁹ UL C 99 E, 3.4.2012, str. 101.

¹⁰ UL C 238, 6.7.2018, str. 57.

¹¹ UL C 224, 27.6.2018, str. 36.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o odgovornosti gospodarskih družb za hude kršitve človekovih pravic v tretjih državah¹ ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2016 o boju proti trgovini z ljudmi v zunanjih odnosih EU² ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. aprila 2016 o zasebnem sektorju in razvoju³ ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2015 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2014 in politiki Evropske unije na tem področju⁴ ,
 - ob upoštevanju študije o izvajanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah⁵ , ki jo je naročil pododbor Parlamenta za človekove pravice,
 - ob upoštevanju vprašanja podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji in Svetu o prispevku EU k zavezujočemu instrumentu OZN o nadnacionalnih družbah in drugih podjetjih z nadnacionalnimi značilnostmi v zvezi s človekovimi pravicami (O-000074/2018 – B8-0402/2018, O-000075/2018 – B8-0403/2018 in O-000078/2018 – B8-0404/2018),
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za razvoj,
 - ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker EU temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti in načela pravne države ter spoštovanja človekovih pravic; ker morajo njene dejavnosti na mednarodni ravni (vključno z njeno razvojno in trgovinsko politiko) temeljiti na teh načelih in morajo biti skladne z načelom skladnosti politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 Lizbonske pogodbe; ker je treba v skladu s členom 208 PDEU načelo skladnosti politik za razvoj spoštovati pri vseh zunanjih ukrepih EU;
- B. ker je Evropska unija tako normativna kot gospodarska sila; ker mora kot taka prevzeti vodilno vlogo pri razširjanju primerov najboljše prakse in razvoju globalnih standardov;
- C. ker izvajanje Agende 2030 predvideva, da bi moral gospodarski razvoj iti z roko v roki s socialno pravičnostjo, dobrim upravljanjem, spoštovanjem človekovih pravic, vključno s socialnimi pravicami in pravico do človeškega dostojanstva in svobode za vse, ter z visokimi delovnimi in okoljskimi standardi; ker lahko trajnostni razvoj, trgovina in človekove pravice vplivajo eden na drugega in se medsebojno krepijo;
- D. ker imajo obveznosti na področju človekovih pravic predvsem države; ker države kot take niso odgovorne za kršenje človekovih pravic, ki jih zakrivijo zasebnih akterji, lahko pa kršijo svoje mednarodne obveznosti na področju človekovih pravic, kadar so jim take kršitve pripisane ali če ne sprejmejo potrebnih ukrepov za preprečevanje, preiskovanje, kaznovanje in pravno varstvo v primeru kršitev, za katere so odgovorni

¹ UL C 215, 19.6.2018, str. 125.

² UL C 101, 16.3.2018, str. 47.

³ UL C 58, 15.2.2018, str. 209.

⁴ UL C 399, 24.11.2017, str. 151.

⁵ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578031/EXPO_STU\(2017\)578031_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578031/EXPO_STU(2017)578031_EN.pdf)

zasebni akterji; ker imajo države načeloma pravico odločati, katere ukrepe bodo sprejele, pri tem pa uporabljajo politike, zakonodajo, predpise in razsojanje;

- E. ker je primerna skrbnost koncept iz smernic OECD za večnacionalna podjetja¹;
- F. ker bi morale države izpolnjevati svoje obveznosti glede človekovih pravic na svojem ozemlju in/ali območju pristojnosti; ker bi morale države jasno opredeliti, da obveznost do zaščite pomeni urejanje, s katerim se zagotovi, da vsa podjetja, ki imajo sedež na njihovem ozemlju in/ali območju pristojnosti, ves čas svojega poslovanja spoštujejo človekove pravice, tudi prek svojih hčerinskih družb, nadzorovanih družb in subjektov v njihovi dobavni verigi po svetu;
- G. ker so vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ki jih je s soglasjem podprl Svet OZN za človekove pravice, še vedno veljavni okvir za preprečevanje in obravnavanje tveganj negativnih posledic za človekove pravice, povezanih s poslovno dejavnostjo, in ker študija iz leta 2017, ki jo je naročil Pododbor Evropskega parlamenta za človekove pravice, o izvajanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, jasno kaže, da so države članice EU najnaprednejše na svetovni ravni pri izvajanju načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter da so sprejele ali izvajajo največje število nacionalnih akcijskih načrtov;
- H. ker se vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah uporabljajo za vse države in vsa podjetja, tako nadnacionalna kot druga, ne glede na njihovo velikost, sektor, lokacijo, lastništvo in strukturo, in ker temeljijo na treh stebrih okvira OZN za varovanje, spoštovanje in varstvo pravic, ki so: 1) dolžnost države, da preprečuje kršitve človekovih pravic s strani tretjih, tudi podjetij; 2) odgovornost gospodarskih družb, da spoštujejo človekove pravice in 3) boljši dostop žrtev do učinkovitega sodnega in zunajsodnega varstva pravic; poudarja, da so vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah sicer nezavezujoča, vendar so široko uveljavljena in podprta ter služijo kot podlaga za politične usmeritve do podjetij in človekovih pravic na mednarodni ravni, ter kot priznanje obstoječe obveznosti držav, da spoštujejo, varujejo in izpolnjujejo človekove pravice in temeljne svoboščine, vloge podjetij kot specializiranih organov družbe, ki izvajajo specializirane funkcije in ki morajo spoštovati vse veljavne zakone in človekove pravice, ter potrebe, da se pravice in obveznosti povežejo z ustreznimi in učinkovitimi pravnimi sredstvi, kadar pride do kršitev; ker razpoložljivi dokazi kažejo, da se tam, kjer se izvajajo vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, število kršitev človekovih pravic s strani gospodarskih družb zmanjša;
- I. ker globalni dogovor Združenih narodov gospodarske družbe poziva, naj v svojem vplivnem območju sprejmejo, podpirajo in uresničujejo sklop temeljnih vrednot s področja človekovih pravic, delavskih standardov, okolja in boja proti korupciji, h katerim naj se prostovoljno zavežejo in jih vključijo v svoje poslovno delovanje;
- J. ker so družbe eden od glavnih akterjev v gospodarski globalizaciji, finančnih storitvah in mednarodni trgovini ter morajo upoštevati vse veljavne zakone in mednarodne sporazume ter človekove pravice; ker lahko ta podjetja in nacionalne gospodarske družbe občasno povzročijo kršitve ali zlorabe človekovih pravic ali prispevajo k njim in vplivajo na pravice ranljivih skupin, kot so manjšine, avtohtoni prebivalci, ženske in otroci, ali prispevajo k okoljskim problemom; ker lahko imajo tudi pomembno vlogo pri

¹ <http://www.oecd.org/corporate/mne/48004323.pdf>

zagotavljanju pozitivnih pobud za spodbujanje človekovih pravic, demokracije, okoljskih standardov in družbene odgovornosti gospodarskih družb;

- K. ker obstaja nesorazmerje med pravicami in obveznostmi nadnacionalnih družb, zlasti pri pogodbah o zaščiti naložb, ki vlagateljem zagotavljajo široke pravice, kot so „poštena in pravična obravnava“, ki niso nujno uravnotežene z zavezujočimi in izvršljivimi obveznostmi v smislu spoštovanja človekovih pravic in okoljske zakonodaje vzdolž vse dobavne verige;
- L. ker se priznava, da imajo evropska podjetja, ki poslujejo na svetovni ravni in so s svojo nediskriminatorno poslovno kulturo za zgled, dolgoročni pozitivni učinek na človekove pravice;
- M. ker je imela EU glede na notranjo/zunanjo usklajenost svojih politik vodilno vlogo pri pogajanjih o številnih pobudah za svetovno odgovornost, ki so povezane s spodbujanjem in spoštovanjem mednarodnih standardov na poslovnem področju in področju človekovih pravic; ker so se EU in njene države članice tudi zavezale vrsti instrumentov, zlasti vodilnim načelom OZN o podjetništvu in človekovih pravicah iz leta 2011 ter priporočilu Sveta Evrope o človekovih pravicah in podjetjih iz leta 2016;
- N. ker so v zadnjih letih EU in njene države članice začele sprejemati zakonodajo, da bi okrepile odgovornost podjetij in vključile elemente primerne skrbnosti na področju človekovih pravic v zakonodajo; ker ti ukrepi zdaj pomagajo pri opredeljevanju svetovnih standardov, vendar jih je mogoče dodatno razviti, kar dokazujejo uredba EU o konfliktnih mineralih, direktiva EU o nefinančnem poročanju ter uredba o lesu; ker pa Komisija ni naklonjena predložitvi dodatne zakonodaje za druge sektorje, kot so oblačila, čeprav jo je Parlament k temu večkrat pozval; ker bi lahko veliko število nacionalnih zakonodajnih pobud privedlo do neučinkovitih in nepoštenih konkurenčnih pogojev v EU; ker bi lahko bila zavezujoča pogodba OZN v tem smislu pomemben korak naprej;
- O. ker lahko žrtve kršitev človekovih pravic, v katere so vpletena podjetja iz EU, zahtevajo nadomestilo pri domačih sodiščih v EU v okviru Uredbe (EU) št. 1215/2012; ker določbe iz te uredbe zahtevajo močan mednarodni okvir, da bi izboljšali njihovo učinkovitost glede prizadetih strank, hkrati pa zagotovili enake konkurenčne pogoje med gospodarskimi družbami s sedežem v EU in tistimi s sedežem zunaj nje;
- P. ker še vedno ni celovitega svetovnega pristopa k odgovornosti gospodarskih družb za kršitve človekovih pravic; ker se žrtve kršitev človekovih pravic, v katere so vpletena večnacionalna podjetja, soočajo z različnimi ovirami pri dostopu do pravnih sredstev, vključno s sodnim varstvom in zagotovili o neponovitvi; ker so takšne ovire pri dostopu do pravnih sredstev dodatna kršitev človekovih pravic; ker bi celovit pristop zagotovil pravno varnost tako podjetjem kot posameznikom v kontekstu vse večjega števila nacionalnih pobud za primerno skrbnost;
- Q. ker neenakost spolov pomeni, da so ženske pogosto še posebej izpostavljene kršitvam človekovih pravic in se soočajo s posebnimi bremenimi pri iskanju dostopa do varstva pravic;
- R. ker je Agencija za temeljne pravice v svojem poročilu iz leta 2017 ugotovila, da bi bilo mogoče storiti več za zagotovitev učinkovitega sodnega in zunajsodnega varstva pravic v primeru zlorab človekovih pravic, povezanih s podjetji, v EU ali zunaj nje, tudi tako,

da bi žrtvam zagotovili več pomoči pri dostopu do sodišč in možnost skupinskih tožb, da bi olajšali dokazovanje ter da bi spodbudili obveznosti v zvezi s primerno skrbnostjo, tudi za starševska podjetja, v povezavi z uspešnostjo na področju človekovih pravic pri odvisnih podjetjih ali dobavnih verigah;

- S. ker so v Evropski konvenciji o človekovih pravicah opredeljene tako domače kot ekstrateritorialne obveznosti držav glede njihovih dolžnosti, da žrtvam kršitev človekovih pravic zagotovijo dostop do varstva pravic;
 - T. ker se OZN trenutno pogaja o sistemu odgovornosti gospodarskih družb za kršitve človekovih pravic, in sicer v okviru odprte medvladne delovne skupine Sveta za človekove pravice (OEIGWG) za nadv nacionalne družbe in druga podjetja, ki jo je Generalna skupščina OZN ustanovila leta 2014; ker imajo tako EU kot njene države članice vlogo pri OEIGWG, kljub temu pa Komisija nima mandata od Sveta za pogajanje v imenu EU glede udeležbe pri OEIGWG;
1. ugotavlja, da bo zaradi globalizacije in vse večje internacionalizacije poslovnih dejavnosti in dobavnih verig vloga gospodarskih družb pri spoštovanju človekovih pravic vse bolj pomembna in je že ustvarila položaj, ko so mednarodne norme, pravila in sodelovanje ključnega pomena za preprečevanje kršitev človekovih pravic v tretjih državah;
 2. meni, da bi se morale nadv nacionalne družbe vzdržati financiranja ali izvajanja dejavnosti, komercialnih ali nekomercialnih, ki bi lahko spodbujale radikalizem ali ekstremizem, zlasti če pride do manipulacije verskih prepričanj, ter vsakršne neposredne ali posredne podpore skupinam, ki spodbujajo, zagovarjajo ali upravičujejo nasilje;
 3. je trdno prepričan, da je zasebni sektor pomemben partner pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja in zbiranju dodatnih sredstev za razvoj; poudarja, da se morajo akterji iz zasebnega sektorja, glede na njihovo rastočo vlogo v razvojnem sodelovanju, ravnati po načelih razvojne učinkovitosti in upoštevati načela odgovornosti gospodarskih družb skozi celotno življenjsko dobo projektov;
 4. opozarja, da je potrebna skrbnost ključni sestavni del drugega stebra vodilnih načel OZN o odgovornosti gospodarskih družb in spoštovanju človekovih pravic; poudarja, da lahko učinkovite prakse potrebne skrbnosti tudi okrepijo dostop do varstva pravic; spodbuja EU in njene države članice, naj si prizadevajo za sprejetje skladnega okvira zahtev potrebne skrbnosti glede človekovih pravic za gospodarske družbe;
 5. opozarja, da lahko proces oblikovanja nacionalnih akcijskih načrtov, če je dobro zasnovan in prilagojen lokalnim razmeram, prispeva k zagotavljanju učinkovitega izvajanja vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, pa tudi h krepitvi nacionalnih mehanizmov za varstvo človekovih pravic;
 6. znova poziva, naj se predstavniki EU pri dialogih o človekovih pravicah s tretjimi državami dosledno sklicujejo na ta načela in druge mednarodne standarde odgovornosti gospodarskih družb;
 7. odločno podpira popolno izvajanje vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah v EU in zunaj nje, kar je junija 2011 enoglasno podprl tudi Svet, ter poziva EU in države članice, naj oblikujejo in sprejmejo operativne akcijske načrte, tako na ravni

EU kot na nacionalni ravni, v katerih bodo določena jasna pričakovanja za vlade in vse vrste podjetij glede hitrega, učinkovitega in celovitega izvajanja navedenih načel; meni, da bi morali nacionalni akcijski načrti vsebovati kazalnike za merjenje napredka; poudarja tudi, da bi morala EU zagotoviti neodvisne in redne strokovne preglede akcijskih načrtov držav članic ter doseženega napredka, zlasti da bi se spodbudil dostop do mehanizmov za varstvo pravic; opozarja, da se lahko vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah dopolnijo z vzporednimi zavezujočimi pobudami, da bi se premostile nekatere pomanjkljivosti teh načel;

8. obžaluje, da še vedno ni globalnega pristopa glede načina, kako nadnacionalne družbe spoštujejo pravo na področju človekovih pravic in zagotavljajo druge mehanizme za varstvo pravic, kar bi lahko prispevalo k njihovi nekaznovanosti v primerih zlorab človekovih pravic s škodljivimi posledicami za pravice in dostojanstvo ljudi; obžaluje tudi, da vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah niso vključena v noben instrument, ki ga je mogoče izvrševati; opozarja, da je slabo izvajanje vodilnih načel, kot tudi drugih mednarodno priznanih standardov, večinoma posledica njihove nezavezujoče narave;
9. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da še vedno obstajajo številne ovire pri dostopu do sodnega varstva, zlasti v povezavi z nadnacionalnimi družbami, na primer zato, ker žrtve težko ugotovijo, katero sodišče je pristojno, ali ker nekatere zlorabe človekovih pravic niso zajete v kazenskih zakonikih, ali pa zaradi korupcije, in te ovire lahko spodkopljejo sodne postopke v državah v razvoju; spominja, da so izredno pomembni tudi mehanizmi zunajsodnega varstva, ki pa pogosto niso na voljo; poziva nacionalne vlade, naj si prek sodnih, upravnih, zakonodajnih in drugih ustreznih kanalov bolj prizadevajo zagotoviti, da bodo imele žrtve v primeru zlorab človekovih pravic na njihovem ozemlju in/ali pod njihovo jurisdikcijo dostop do učinkovitega varstva pravic;
10. znova poudarja, da so nujno potrebni učinkoviti in dosledni ukrepi na vseh ravneh, tudi na nacionalni, evropski in mednarodni, da bi lahko učinkovito obravnavali zlorabe človekovih pravic, za katere so odgovorne nadnacionalne družbe, zagotovili dostop do mehanizmov za varstvo pravic, ter se soočili s pravnimi vprašanji, ki izhajajo iz nadnacionalnega značaja dejavnosti podjetij in nadnacionalnih družb, in vse kompleksnejšimi svetovnimi vrednostnimi verigami in ekstrateritorialno razsežnostjo nadnacionalnih družb, pa tudi s tem povezano negotovostjo glede tega, kdo je odgovoren za kršitve človekovih pravic; znova poudarja, da je treba v celoti izvajati ekstrateritorialne obveznosti držav, kot je določeno v maastrichtskih načelih, in sicer na podlagi različnih instrumentov Sveta Evrope, zlasti Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP); širše poziva EU, naj da pobude za izboljšanje dostopa do mehanizmov za varstvo pravic v ekstrateritorialnih primerih v skladu s priporočili iz mnenja Agencije za temeljne pravice iz leta 2017;
11. znova poudarja primarnost človekovih pravic v mednarodnem pravu v skladu s členom 103 Ustanovne listine OZN ter potrebo po utrditvi tega načela z jasnim sistemom, v katerem bi obveznosti, povezane s človekovimi pravicami, dejansko prevladale nad drugimi vrstami nasprotujočih si obveznosti in ki bi vseboval ustrezne mehanizme za izvrševanje prava v zvezi s človekovimi pravicami, spremljanje stanja in varstvo pravic, skupaj s primernimi kaznimi in nadomestili v primeru kršitev; vztraja, da je to nujno za odpravo neravnovesij, ki se pojavljajo z globalizacijo, ter za to, da bodo ljudje in planet na prvem mestu; poudarja, da bosta usklajevanje in izmenjava informacij in primerov dobre prakse pozitivno prispevala k pobudam podjetij, ki so se odločila spoštovati človekove pravice ter socialne in okoljske standarde;

12. poudarja, da prostovoljna družbena odgovornost gospodarskih družb pomeni tveganje za tiste, ki se odločijo spoštovati mednarodne standarde, saj se soočajo z nepošteno konkurenco; poudarja, da prostovoljni pristop v povezavi z izvajanjem načela dolžnosti skrbnega ravnanja ne zadostuje za izpolnjevanje mednarodnih standardov in obveznosti v celoti;
13. pri tem toplo pozdravlja delo, ki ga je začela odprta medvladna delovna skupina Združenih narodov, za oblikovanje zavezujočega instrumenta OZN za nadnacionalne družbe in druga podjetja v zvezi s človekovimi pravicami ter meni, da je to nujen korak naprej pri spodbujanju in varstvu človekovih pravic;
14. poudarja, da bi morala zavezujoča pogodba temeljiti na vodilnih načelih OZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter zajemati: opredelitev obveznosti glede potrebne skrbnosti za nadnacionalne družbe in druga podjetja, tudi za njihove hčerinske družbe, priznanje ekstrateritorialnih obveznosti držav na področju človekovih pravic, priznanje kazenske odgovornosti družb, mehanizme za usklajevanje in sodelovanje med državami pri preiskovanju, pregonu in izvrševanju čezmejnih primerov ter vzpostavitev mednarodnih sodnih in zunajsodnih mehanizmov za nadzor in izvrševanje; meni, da bi moral novi instrument vključevati obveznost, da morajo države članice sprejeti regulativne ukrepe, s katerimi bi od družb zahtevale izvajanje politik in postopkov za potrebno skrbnost glede človekovih pravic, ter predlaga, naj se ta obveznost izvršuje tako, da bodo družbe za zlorabe odgovarjale bodisi v okolju, kjer so nastale posledice, bodisi v okolju, kjer ima krovna družba sedež ali velik del dejavnosti;
15. poziva države članice OZN, naj pogajanja zaščitijo pred komercialnimi in drugimi posameznimi interesi po zgledu Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) in člena 5.3 Okvirne konvencije WHO za nadzor nad tobakom, vključno z močnimi etičnimi pravili za preprečevanje navzkrižij interesov in neetičnega lobiranja ter z zahtevo po popolni preglednosti pri stikih med industrijo in udeleženci pogajanj;
16. znova poudarja, da je treba skozi celoten proces upoštevati vprašanje spola in posebno pozornost nameniti ranljivim skupinam, kot so domorodna ljudstva in otroci;
17. opominja, da je Parlament v osmih različnih resolucijah izrazil nedvoumno podporo temu večstranskemu pristopu v odprti medvladni delovni skupini;
18. poudarja, da morajo biti EU in države članice dejavne v tem medvladnem procesu, konkretno z vzpostavitvijo delovne skupine, vključno z vsemi ustreznimi oddelki Komisije, Evropsko službo za zunanje delovanje, delovno skupino Sveta za človekove pravice ter ustreznimi parlamentarnimi odbori, na podlagi načela skladnosti politik za razvoj;
19. znova poziva EU in države članice, naj zavzeto in konstruktivno sodelujejo v teh pogajanjih in medvladnem procesu, da bo lahko odprta medvladna delovna skupina izpolnila svoj mandat; poudarja, kako pomembno je, da EU konstruktivno prispeva k sklenitvi zavezujoče pogodbe, ki bo učinkovito obravnavala vprašanje odgovornosti gospodarskih družb za kršitve človekovih pravic in s tem povezane izzive;
20. poziva države članice OZN, naj poskrbijo, da bodo pogajanja pred pogodbo potekala pregledno in v posvetovanju s širokim krogom imetnikov pravic, na katere bi lahko ta pogodba vplivala, vključno z organizacijami civilne družbe in platformami žrtev zlorab; poziva EU in njene države članice, naj v svoje pogajalsko stališče smiselno vključijo

vprašanja glede spolov;

21. poziva EU, naj zagotovi, da bosta morebitna revizija oziroma prihodnji strateški dokument, povezan s strateškim okvirom in akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo, vključevala jasne cilje in merljive referenčne vrednosti za sodelovanje EU v pogajanjih o pogodbi OZN;
22. je odločen, da bo še naprej pozorno spremljal pogajanja v okviru odprte medvladne delovne skupine;
23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje.